

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова фахова)

МЕЛІОРАЦІЯ

(Сільськогосподарська та лісомеліорація)

Освітньо-професійна програма «Агрономія»

спеціальність 201- «Агрономія»

галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

освітній ступінь «Бакалавр»

Розробник
Оксана Біленко –
ст.викладач кафедри землеробства і
агрохімії,
к.с.г.н

Гарант ОПП доцент Віктор Ляшенко.

Полтава
2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Меліорація (сільськогосподарська та лісомеліорація) вибіркова дисципліна професійної підготовки
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова фахова
Назва структурного підрозділу	Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Біленко Оксана , к.с.г.н., ст.викладач Контакти: ауд. 32, навчальний корпус 1 : oksana.bilenko@pdaa.edu.ua : 0993469053, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/bilenko-oksana-pavlivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	201- «Агрономія»
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з основ фахової підготовки: математики, фізики, ботаніки, фізіології рослин, ґрунтознавства та агрометеорології.

Мета вивчення навчальної дисципліни є познайомити здобувачів вищої освіти з основними видами меліорацій та сформувані практичні навички з організації комплексу меліоративних заходів для раціонального використання меліоративних земель, забезпечуючи високу економічну ефективність вкладених в меліорацію коштів.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення критеріїв правильної експлуатації меліорованих земель; основних заходів по захисту земель від ерозії, та застосування засобів поліпшення земель.

Заплановані результати навчання:

Компетентності:	
загальні	фахові
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу • Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. • Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин). • Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.
Програмні результати навчання:	

9.Здатність володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви тем	Кількість годин			
	201Абд2022			
	всього	л	лаб	с.р.
Тема 1. Загальні відомості про меліорацію земель. Основи гідротехнічної меліорації земель	12	2	2	8
Тема 2. Способи та режими зрошування сільськогосподарських культур.	34	2	10	22
Тема 3. Дощування, поверхневе та внутрішньогрунтове зрошування. Мікрозрошення.	14	2	2	10
Тема 4. Зрошувальна система і її елементи, джерела води для зрошення.	10	2	2	6
Тема 5. Регулювання водного режиму перезволожених земель. Культуртехнічна меліорація, освоєння і використання осушених земель.	12	2	2	8
Тема 6. Хімічна і фітомеліорації. Агротехнічна меліорація.	10	2	2	6
Тема 7. Ландшафтні меліорації. Захист ґрунтів від водної та вітрової ерозії.	14	2	2	10
Тема 8. Агролісотехнічна меліорація. Відновлення лісополос.	14	2	2	10
Індивідуальне завдання (контрольна робота), год				
Усього годин:	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання лабораторної роботи та її захист	виконання самостійної роботи	
ПРН 9	30	20	50
ПРН 10	<u>30</u>	<u>20</u>	<u>50</u>
Разом	<u>60</u>	<u>40</u>	<u>100</u>

**для максимальної кількості балів*

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни(201Абд2022)

Назва теми	Види навчальної роботи студентів		Разом по темі
	виконання лабораторної роботи та її захист	виконання самостійної роботи	
Тема 1. Загальні відомості про меліорацію земель. Основи гідротехнічної меліорації земель	5	5	10
Тема 2. Способи та режими зрошування сільськогосподарських культур.	25	5	30
Тема 3. Дощування, поверхневе та внутрішньогрунтове зрошування. Мікрозрошення.	10	5	10
Тема 4. Зрошувальна система і її елементи, джерела води для зрошення.	5	5	10
Тема 5. Регулювання водного режиму перезволожених земель. Культуртехнічна меліорація, освоєння і використання осушених земель.	5	5	10
Тема 6. Хімічна і фітомеліорації. Агротехнічна меліорація.	5	5	10
Тема 7. Ландшафтні меліорації. Захист ґрунтів від водної та вітрової ерозії.	5	5	10
Тема 8. Агротехнічна меліорація. Відновлення лісополос.	5	5	10
Разом	60	40	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Виконання лабораторних робіт та їх захист

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Відмінне виконання лабораторної роботи. Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	4	Виконання лабораторної роботи вище середнього рівня. Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	3	Виконання лабораторної роботи на достатньому рівні. Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
Низький	2	Виконання лабораторної роботи відповідає мінімальним критеріям. Здобувачем надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)
Недостатній	1	Був присутній на лабораторному занятті, але не виконав роботу.

Виконання завдань самостійної роботи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібне ^а інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	3	Здобувачем надана достатня відповідь (не менше 50% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Низький	2	Здобувачем надана неповна відповідь (менше 50% потрібної інформації та незначні помилки)
Недостатній	1	Здобувачем надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)

Трудовіткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Назаренко І. І. Землеробство та меліорація: Підручник / І. І. Назаренко, І. С. Смага, С. М. Польчина, В. Р. Черлінка // За ред. І. І. Назаренка. – Чернівці : Книги–XXI, 2006. – 543с.
2. Лозовіцький П.С. Меліорація ґрунтів та оптимізація ґрунтових процесів. Підручник – 2014 - 528 с.
3. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво : підручник. Київ: Арістей, 2008. 544 с.
4. Основи гідромеліорацій : навч. посіб. / [А. М. Рокочинський, Г. І. Сапсай, В. Г. Муранов [та ін.] ; за ред. проф. А. М. Рокочинського. – Рівне : НУВГП, 2014. – 255 с.
5. Краплинне зрошення : навчальний посібник / М. І. Ромащенко [та ін.] ; За ред.: М. І. Ромащенко, А. М. Рокочинського. - Херсон: ОЛДІ - плюс, 2015. – 300 с.
6. Доценко В. І. Зрошення сільськогосподарських культур способом дощування / В. І. Доценко, В. В. Морозов, Д. М. Онопрієнко. – Херсон: Олді-плюс, 2014, 498 с

7. Проектування осушувальних систем. Навчальний посібник / [Лазарчук М. О. [та ін.]. Рівне: НУВГП, 2010. – 330 с.
8. Термена Б.К. Лісознавство з основами лісівництва. - Чернівці: Книги ХХІ, 2005
9. Колесниченко М.В. Лесомелиорация с основами лесоводства.- “-е изд. переработанное.- М.: Колос, 1981.-335 с.
10. Лозовіцький П.С. Водні та хімічні меліорації ґрунтів / П.С. Лозовіцький / К. «Київський університет» Вид 2-е. 2010. – 276 с
11. Лозовіцький П.С. Меліорація ґрунтів та оптимізація ґрунтових процесів. Підручник. / П.С. Лозовіцький / -К.: – 2014 - 528 с.

Допоміжні

1. Екологічно орієнтоване лісівництво: навч. посіб. / Яворовський П.П. та ін. Київ: Наукова столиця, 2019. 460 с
2. Григорюк І.П., Яворовський П.П. Біологічні основи оптимізації продукційного процесу деревних рослин у стресових умовах: монографія. Київ: «Аграр Медіа Груп», 2013. 260 с.
3. Морозов О.В. Еколого-агримеліоративний моніторинг зрошуваних земель: моделювання і прогнозування : монографія. - Херсон : Айлант, 2010. - 356 с.
4. Олиферов А.Н. Физико-географические основы мелиорации / А. Н. Олиферов.— Симферополь, 1978. – 96 с.
5. Основи гідромеліорацій : навч. посіб. / [А. М. Рокочинський, Г. І. Сапсай, В. Г. Муранов [та ін.] ; за ред. проф. А. М. Рокочинського. – Рівне : НУВГП, 2014. – 255 с.
6. Проектування осушувальних систем. Навчальний посібник / [Лазарчук М. О. [та ін.]. Рівне: НУВГП, 2010. – 330 с.
7. Олиферов А.Н. Террасирование в системе земельных мелиораций / А. Н. Олиферов. – Симферополь, 1983.– 68 с.
8. Державні будівельні норми України. Меліоративні системи і споруди ДБН В.2.4-1-99. Держбуд України. Київ, 2000.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України – dir@dnsgb.kiev.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – nlu@csl.freenet.kiev.ua
3. Сайт Відділення служби аналізу світового сільськогосподарського виробництва при Міністерстві сільськогосподарства уряду США (<http://www.fas.usda.gov/pecad>).
4. Система спостереження за сільськогосподарськими культурами Китайської академії наук (China Crop Watch System, CCWS, <http://www.cropwatch.com.cn/en/index.html>).
5. Інформаційна система підтримки прийняття рішень для установ Європейського Союзу (www.gmes.info)
6. Загальноєвропейська система MСYFS (MARS Crop Yield Forecasting System) для прогнозування врожайності сільгоспкультур (в рамках програми моніторингу агресурсів MARS) Об'єднаного дослідного центру Європейської Комісії JRC (<http://mars.jrc.it/>).....
7. ВОДНО-МЕЛІОРАТИВНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ <http://agrofoundation.lviv.ua/>
8. Системи краплинного зрошення України www.ua.all.biz/uk/buy/goods/?group=1081355